

การพัฒนาชุดการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและ
จังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วม
ของครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา

Developing a Set for Organizing Activities Rhyme, Music and Songs with
Movement and Rhythm to Promote Executive Functions for Young
Children by Using the Participation Process of Teachers under the Local
Government Organization in Chachoengsao Province

ปรีชา ปั่นเกิด^{1*} และ สุรสา จันทนา²
Preecha Punkerd^{1*} and Surasa Janthana²

^{1,2}คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

^{1,2}Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University

*Corresponding email: preechapunkerd@gmail.com

Received: August 30, 2024.; Revised: November 18, 2024.; Accepted: December 6, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา และ 2. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยแบ่งการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างคือ ครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 25 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จากนั้นเลือกกลุ่มตัวอย่างจากโดยวิธีอาสาสมัคร (Voluntary Selection) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ชุดกิจกรรมคำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะที่ส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย และแบบประเมินสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและ

จังหวะที่ส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า t (t-test) และการหาค่าประสิทธิภาพ (E1/E2)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.40/87.40 ตามเกณฑ์การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
2. คะแนนผลการใช้ชุดกิจกรรมคำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะที่ส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย ก่อนทดสอบ มีค่าเฉลี่ย 16.48 และหลังทดสอบ มีค่าเฉลี่ย 17.48
3. การเปรียบเทียบคะแนนผลการใช้ชุดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะที่ส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย พบว่า คะแนนหลังการทดสอบสูงกว่าคะแนนก่อนการทดสอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรมคำคล้องจอง, เพลงสำหรับเด็กปฐมวัย, ทักษะสมอง อีเอฟ

Abstract

This research aimed to: 1) develop and evaluate the effectiveness of an activity package incorporating rhymes, music, and movement with rhythm to promote executive function (EF) skills in early childhood, using a participatory process involving early childhood teachers under local administrative organizations in Chachoengsao Province, and 2) determine the efficiency of the activity package developed through the participatory process. The research was conducted in three phases: Phase 1 involved developing the activity model using a participatory process with early childhood teachers under local administrative organizations in Chachoengsao Province; Phase 2 focused on constructing and validating the activity package; and Phase 3 evaluated the activity package's effectiveness in promoting EF skills. The sample group consisted of 25 early childhood teachers from local administrative organizations in Chachoengsao Province, selected through purposive sampling and voluntary participation. The research instruments included the activity package featuring rhymes, music, and movement with rhythm designed to promote EF skills in early childhood, and an evaluation form assessing teachers' competency in organizing activities based on the package. Data were analyzed using mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.), t-tests, and efficiency indices (E1/E2).

The findings revealed that:

1. The activity package, designed to promote EF skills in early childhood, demonstrated an efficiency level of 82.40/87.60, meeting the criteria for tool development.
2. The pre-test mean score of using the activity package was 16.48, while the post-test mean score was 17.48.

3. A comparison of the pre- and post-test scores showed a statistically significant improvement in scores after using the activity package.

Keywords : activities involving rhymes, music and songs for young children, Executive Functions

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มาพร้อมกับโลกาภิวัตน์ ได้ทำให้โลกเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว สลับซับซ้อน พลิกผันและคาดการณ์ได้ยาก เกือบทุกอย่างรอบตัวเปลี่ยนไปหมด เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทเกือบทุกด้าน คนส่วนใหญ่อยู่กับสมาร์ตโฟน วิธีการใช้ชีวิตของผู้คนเปลี่ยนไปหมดอาชีพหลายอย่างหายไป อาชีพแปลก ๆ ใหม่ ๆ เข้ามาแทนที่ ข่าวสารท่วมท้นความรู้ หาง่ายแค่ปลายนิ้ว เศรษฐกิจผันผวนง่าย วัฒนธรรมหลากหลายและหลั่งไหล ผู้คนอพยพข้ามถิ่น ทรัพยากรน้อยลงและเสื่อมลง ความขัดแย้งในมิติต่าง ๆ (กมลรัตน์ คนองเดช และคณะ, 2563) และที่สำคัญอย่างยิ่งโดยเฉพาะผลกระทบที่เกิดขึ้นกับระบบการศึกษาซึ่งถือว่าเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาคนในชาติให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนตามยุทธศาสตร์ชาติ และการที่จะพัฒนาการศึกษาได้นั้นต้องเริ่มจากการศึกษาที่เป็นพื้นฐาน คือช่วงปฐมวัย ตั้งแต่แรกเกิด-6 ปี ดังปรัชญาการศึกษาปฐมวัยที่กล่าวว่า การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ภายใต้บริบทของสังคม วัฒนธรรม ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและผู้อื่น (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย, 2560) ซึ่งจากการนำเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในด้านการศึกษา ส่งผลให้เกิดความเลื่อมล้ำในการเข้าถึงรูปแบบการศึกษาอย่างชัดเจน ซึ่งส่งผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชนท้องถิ่นทำให้เด็กในชุมชนขาดการเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียม จึงทำให้ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาเด็กโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในระดับปฐมวัยที่เป็นวัยทองแห่งการเรียนรู้ที่ต้องได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่าเพื่อให้ได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา และทักษะที่สำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อเป็นรากฐานในการปรับตัวให้อยู่รอดได้ในยุคปัจจุบัน คือการพัฒนาทักษะสมอง EF (Executive Functions) ในเด็กปฐมวัยให้มีทักษะเรื่องของการวางแผน การตัดสินใจ ตรวจสอบความคิดและกำกับพฤติกรรมที่มุ่งสู่เป้าหมายของตนเองซึ่งรวมถึง ความรู้ความเข้าใจ พฤติกรรม และอารมณ์ของบุคคลอื่นด้วย ซึ่งให้เห็นถึงสิ่งที่บุคคลพึงกระทำให้เหมาะสมกับบริบท โดยคำนึงถึงความรู้ และประสบการณ์ที่ผ่านมา คำนึงถึงสถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นตามมารวมทั้งคำนึงถึงคุณค่าและจุดมุ่งหมายในชีวิตของแต่ละบุคคล ซึ่งในช่วงวัย 3 – 6 ปี เป็นช่วงเวลาที่ได้ควรได้รับการพัฒนาทักษะต่าง ๆ โดยเฉพาะทักษะสมอง อี เอฟ ถ้าเด็กไม่ได้รับการสนับสนุนที่ควร ไม่ว่าจะเป็น ความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ หรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัญหา การพัฒนาทักษะการคิดเชิงบริหารก็จะล่าช้า หรือสูญเสียไป ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างของสมองและการพัฒนาทักษะการคิดเชิงบริหารในเวลาต่อไปด้วย (สุภาวดี หาญเมธี, 2558) ดังนั้นครูผู้สอนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยครูต้องเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีในการจัดประสบการณ์ร่วมถึงการเป็นต้นแบบแก่เด็กปฐมวัย มีทักษะในการออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามสมรรถนะอย่างรอบด้าน และเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับเด็กปฐมวัยสามารถนำองค์ความรู้มาปรับใช้และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นในการจะพัฒนาเด็กปฐมวัยควรต้องเริ่มจากการพัฒนาครู เพื่อให้ครูนำองค์ความรู้ ทักษะ และเจตคติ ไปใช้ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยในสังกัดองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ ปรัชญา จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น วิสัยทัศน์ มหาวิทยาลัยชั้นนำรับใช้สังคมของภาคตะวันออก เพื่อสร้างนวัตกรรมตามศาสตร์พระราชา พันธกิจ เพื่อให้บรรลุ

วิสัยทัศน์ดังกล่าวโดยอาศัยกรอบภารกิจตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 และกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับสิบสอง มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ด้านการบริการวิชาการและประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา ชุมชน องค์กรทั้งในและต่างประเทศเพื่อการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นแห่งภาคตะวันออก ตลอดจนการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา และนักการเมืองท้องถิ่น เพราะการที่จะพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องเริ่มจากการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้ที่มีสมรรถนะในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ครูต้องมีความแน่วแน่ตั้งใจที่พัฒนา มีทักษะในการออกแบบกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีความรู้ในศาสตร์สาขาปฐมวัยหรือศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ประเทศไทยที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศทางด้านยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การศึกษาในปัจจุบันที่มีการแข่งขันกันค่อนข้างสูง บางครั้งอาจจะมีปัญหาในเรื่องของรอยเชื่อมต่อทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากระดับชั้นอนุบาลไปสู่ระดับประถม เกิดความไม่เข้าใจกันในแต่ละบริบทของแต่ละระดับชั้น รวมถึงความคาดหวังของผู้ปกครองที่ต้องการให้เด็กอ่านออกเขียนได้ตั้งแต่ปฐมวัยซึ่งตามหลักการของการศึกษาปฐมวัยคือเด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการ ตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูหรือบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุล เติบโตอย่างสมบูรณ์ตามปรัชญาการศึกษาปฐมวัย โดยมีหลักการในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล วิถีชีวิตของเด็กตามบริบทชุมชน สังคม วัฒนธรรมไทย พัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นกิจกรรม และกิจกรรมบูรณาการ สาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ และมีความสุข ประสานความร่วมมือกันระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา ในการพัฒนาเด็ก (การศึกษาปฐมวัย, 2560) ซึ่งการเรียนรู้ที่ดีจะเกิดขึ้นได้ต้องเริ่มจากการที่เด็กมีความสนใจ ใส่ใจ จึงจะทำให้เกิดการจดจำ และเกิดเป็นพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร และเมื่อทำออกมาได้ดีก็จะได้รับการเสริมแรงและมีแนวโน้มจะทำให้พฤติกรรมต่อไป โดยกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กระดับปฐมวัยควรเป็นกิจกรรมที่ให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสในการเรียนรู้ ซึ่งกิจกรรมคำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะเป็นกิจกรรมเด็กให้ความสนใจและยังได้พัฒนาทั้งเรื่องของการใช้ภาษา การจดจำคำศัพท์ จังหวะดนตรี หรือท่าทางประกอบ ทำให้เด็กได้ใช้สมองส่วนหน้าหรือสมองส่วนคิด และในการออกแบบการจัดกิจกรรมครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับพัฒนาการ ทักษะ สมรรถนะ ของเด็กปฐมวัย ดังนั้นจึงต้องใช้การมีส่วนร่วมของครูเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมคำคล้องจองให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ เอกชัย เชียงคำ และสิบลูก นรินทรางกุล ณ อยุธยา (2567) ได้กล่าวว่า การทำงานแบบมีส่วนร่วมนั้นไม่ว่าจะเป็นระดับครอบครัว ระดับสถานศึกษา ระดับชุมชน หรือระดับประเทศนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการที่คนปัจจุบัน เพราะจะช่วยให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของ และจะทำให้ผู้มีส่วนร่วมหรือผู้มีส่วนได้เสียยินดีปฏิบัติตามและรวมถึงตกลงยอมรับได้อย่างสมัครใจและเต็มใจ ดังนั้นการพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องอาศัยกระบวนการการมีส่วนร่วมของครูระดับปฐมวัย ซึ่งเป็นผู้ในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ ให้กับเด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนา ทักษะสมอง EF เพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างให้เด็กมีทักษะพื้นฐานทั้งทางด้านการจำเพื่อ

นำมาใช้งาน การยืดหยุ่นความคิดเมื่อเจอกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิม สามารถยังคิด ไตร่ตรอง ก่อนตัดสินใจลงมือทำสิ่งต่าง ๆ มีทักษะการกำกับตัวเองในการทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ อย่างมีความจดจ่อใส่ใจในงานที่ทำ แสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ รู้จักและสามารถควบคุมอารมณ์ และสามารถประเมินตนเองได้ รวมไปถึงทักษะในการปฏิบัติ ในการวางแผน ริเริ่มลงมือทำ จนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง ดนตรี และเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อพัฒนาแบบการออกแบบการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง ดนตรีและเพลง ประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของครูในการสร้างชุดกิจกรรมและนำไปปรับใช้ โดยครูมีส่วนร่วมในการออกแบบชุดกิจกรรมที่ใช้การจัดประสบการณ์รวมถึงการประเมินผลหลังการจัดกิจกรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการกำหนดขอบข่ายของการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและพัฒนาชุดการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา แนวทางการพัฒนาแบบการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ และการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ เพื่อสำรวจความคิดเห็นและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะสมอง อี เอฟ

3. นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำไป (Try Out) โดยการสัมภาษณ์ ครูปฐมวัยที่เป็นแบบอย่างที่ดี จำนวน 3 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงจากผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ทั้งโดยรวมและรายด้าน มีค่าที่ผ่านเกณฑ์อยู่ระหว่าง 0.66-1.00 และปรับแบบประเมินในบางข้อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมและการประเมิน

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาชุดการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัยในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา

1. ยกร่างรูปแบบการพัฒนาชุดการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มายกร่างเป็นรูปแบบการพัฒนาชุดการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะเพื่อพัฒนาทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 1) คู่มือการจัดกิจกรรม 2) แนวทางการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะเพื่อพัฒนาทักษะสมอง EF 3) แบบประเมินตามคู่มือการจัดกิจกรรม

2. การตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาชุดการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการจัดกิจกรรม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และบันทึกความคิดเห็นเพิ่มเติม (Open Form) แล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงจากที่มีความรู้และเกี่ยวข้องกับด้านการศึกษาปฐมวัยเกี่ยวกับคำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ และผู้เชี่ยวชาญทางด้านทักษะสมอง EF และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ประเมินคุณภาพเนื้อหาของชุดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัย โดยรวมจากผู้เชี่ยวชาญ อยู่ในระดับมากที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการพัฒนาชุดการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้แบบประเมินสมรรถนะของครูในการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย

1. ผู้วิจัยประสานขอความร่วมมือสถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอบางน้ำเปรี้ยว เพื่อขออาสาสมัครวิจัย

2. ชี้แจงหลักการและเหตุผลของการวิจัย การใช้ชุดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย

3. ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ (One-Group Pretest-Posttest Design) ดำเนินการทดลอง 3 ระยะคือ ก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง

4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูปฐมวัยที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 12 โรงเรียน จำนวน 25 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูปฐมวัยที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จำนวน 25 คน โดยการได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอนดังนี้

1) สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ครูปฐมวัยที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

2) เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีอาสาสมัคร (Voluntary Selection) ครูปฐมวัยที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1. แบบประเมินสมรรถนะของครูในการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย
2. รูปแบบกิจกรรมคำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา

1. ผลการประเมินการใช้รูปแบบกิจกรรมคำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย ของครู ที่ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยปรับจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญตามประเด็นดังนี้ ด้านเนื้อหาปรับปรุงให้สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน สอดแทรกบริบทของชุมชนในกิจกรรม กำหนดสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ให้หลากหลาย และเรื่องภาษาที่ใช้ให้มีความถูกต้องและชัดเจน และชุดกิจกรรมมีความเหมาะสมเท่ากับ 4.73 แสดงว่ามีความเหมาะสมระดับมากที่สุด

ตารางที่ 1 แสดงผลค่าเฉลี่ยคะแนนการใช้ชุดกิจกรรมคำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย ของครู ในระยะก่อนและหลังการทดลอง

ชุดกิจกรรมคำคล้องจอง ดนตรีและเพลง ประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริม ทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย	จำนวนครู	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย ก่อนการ ทดลอง	คะแนนเฉลี่ย หลังการ ทดลอง
ด้านความรู้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	25	8	6.80	7.28
ด้านทักษะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	25	8	7.44	7.52
ด้านเจตคติในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	25	4	2.24	2.68
ภาพรวม	25	20	16.48	17.48

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาพรวมค่าเฉลี่ยคะแนนการใช้ชุดกิจกรรมคำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย ของครูในระยะก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.48 และในระยะหลังการทดลองเท่ากับ 17.48 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยในระยะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนการใช้ชุดกิจกรรมคำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย ของครู ในระยะก่อนและหลังการทดลอง

ชุดกิจกรรมคำคล้องจอง ดนตรี และเพลงประกอบการเคลื่อนไหว และจังหวะ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	t	df	Sig.
ก่อนการทดลอง	16.48	1.20	4.44	23	.000
หลังการทดลอง	17.48	0.75			

* $p \geq .05$

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบแบบจับคู่ตัวอย่างของคะแนนการใช้ชุดกิจกรรมในระยะก่อนและหลังการทดลอง ใช้ชุดกิจกรรมคำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ค่า $t = 4.44$ และค่า $Sig = .000$ ซึ่งค่า Sig มีค่าน้อยกว่า .05 แสดงให้เห็นว่า หลังจากที่คุณครูใช้ชุดกิจกรรมคำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัยมีคะแนนที่สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการหาค่าประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ตามเกณฑ์ (80/80) โดยใช้สูตร (E1/E2) ที่ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 25 คน ดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงผลการหาค่าประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดกิจกรรม

ค่าประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดกิจกรรม	E1	E2	เกณฑ์ (80/80)
	82.40	87.40	ตามเกณฑ์

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย ระหว่างดำเนินกิจกรรม (E1) มีค่าเท่ากับ 82.40 และการทดสอบหลังการจัดกิจกรรม (E2) มีค่าเท่ากับ 87.40 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมมีความเหมาะสม

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนาชุดการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาชุดการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ผู้วิจัยพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับคำคล้องจอง ทฤษฎีเพลงและดนตรีที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย หลักสูตรและคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 และแนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ และดำเนินการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือวิจัยนี้หากได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน และผ่านการศึกษจากเอกสารและงานวิจัยที่ครอบคลุมกับเนื้อหาที่ต้องการศึกษาแล้วนั้นจะทำให้เครื่องมือที่พัฒนามีคุณภาพแล้วสามารถนำไปใช้กับเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ สามารถทำได้โดยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหนึ่งพิจารณาความครอบคลุมเนื้อหาของคำถามที่ใช้วัด รวมถึงพิจารณาว่าข้อคำถามแต่ละข้อสามารถวัดได้ตรงตามเนื้อหาที่ระบุไว้ในตารางโครงสร้างเนื้อหาและคำนิยามตัวแปรหรือไม่ แล้วนำผลการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดมาคำนวณหาค่าความสอดคล้องดังการศึกษาของ สุนิษา ภารตระกูล และชวนพิศ รักษาพวก (2565) ที่มีการหาคุณภาพของเครื่องมือ จากนั้นทำการศึกษาผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยใช้นิทานเพื่อพัฒนาทักษะสมอง (EF) ของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่าผลการจัดประสบการณ์ ตามแผนการจัดประสบการณ์ เรียนรู้ โดยใช้นิทานเพื่อพัฒนาทักษะสมอง (EF) ของเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์กำหนด และหลังจากที่ใช้ชุดกิจกรรมทักษะสมอง (EF) ของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัด ประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่ามีความสอดคล้องตรงตามเกณฑ์ และแสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง และกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อให้เด็กมีทักษะการจำเพื่อใช้งานที่ได้เรียนรู้และเข้าใจเรื่องของภาษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Suppalarkbunlue et al., (2022 : abstract) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะดนตรีในชั้นเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างคือ เด็กปฐมวัยจำนวน 79 คน โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 39 คน และกลุ่มควบคุม 40 คน ผลการศึกษาพบว่า การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะในชั้นเรียน ส่งผลให้เด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาทักษะสมอง อี เอฟ ของตนเองได้สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองและกลุ่มควบคุมที่ทำกิจกรรมรูปแบบอื่นในชั้นเรียน แสดงให้เห็นว่า การฟังเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ภาษาของบุคคลในระดับต่อไป และเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาคุณภาพชีวิต การส่งเสริมความสามารถในการฟังให้แก่เด็กปฐมวัย ย่อมช่วยให้เด็กเจริญงอกงามอย่างมีคุณภาพ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ เนื่องจากการฟังเป็นการรับข้อมูลเบื้องต้นในการพิจารณาไตร่ตรองเพื่อการตัดสินใจ ฉะนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการฟัง ควรจะรู้เทคนิควิธีการพัฒนาทักษะการฟังให้กับเด็กปฐมวัยได้อย่างถูกต้อง ดังตัวอย่างเทคนิคการพัฒนาทักษะการฟัง และชุดกิจกรรมคำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนสามารถกล่าวคำคล้องจอง ร้องเพลงแบบมีดนตรีหรือไม่มีดนตรีประกอบเพลง สิ่งที่สำคัญต้องรู้เรื่องของจังหวะ ดังที่ ลอยส์ โชคสกี (ม.ป.พ, อ้างถึงใน อรพรรณ สุวรรณบุตร, 2566) นักการศึกษาดนตรีชาวอเมริกัน ได้แสดงทัศนะต่อโปรแกรมการสอนดนตรีในระดับอนุบาลหรือ ป.1 ว่าควรมีองค์ประกอบดังนี้ 1. การร้องเพลงโดยไม่ต้องมีเครื่องดนตรีประกอบ 2. การเคลื่อนไหวร่างกายไปกับเสียงเพลง 3. การฝึกพัฒนาการของทักษะเกี่ยวกับจังหวะ 4. การรู้จักแยกความแตกต่างระหว่างจังหวะช้ากับเร็ว และเด็กได้ฝึกสัปดาห์และฝึก

จำเพลง โดยการใช้วิธีการฟังอย่างตั้งใจ เลือกเพลงที่เหมาะสมต่อการฝึกหัดการฟังอย่างตั้งใจ ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย ดังที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (2559 : 4 - 5) กล่าวว่า EF มีความสำคัญ ต่อการเรียนรู้ของเด็ก เด็กที่มี EF ที่ดีจะมีความพร้อมทางการเรียนมากกว่าเด็กที่ไม่มีและประสบความสำเร็จได้ในการเรียนทุกระดับตั้งแต่อนุบาลจนถึงมหาวิทยาลัยและในการทำงาน

2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพรูปแบบการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา

จากผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบกิจกรรมมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานเท่ากับ 82.40/87.40 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 แสดงให้เห็นว่า รูปแบบกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย ได้ถูกพัฒนาขึ้นอย่างละเอียดตามขั้นตอนกระบวนการพัฒนาชุดกิจกรรมที่ถูกต้อง เริ่มตั้งแต่การศึกษาหาข้อมูล กำหนดรูปแบบกิจกรรม รวมถึงผ่านการตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญและมีการปรับปรุงแก้ไขจนส่งผลให้ชุดกิจกรรมนี้มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนได้ เมื่อนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างส่งผลให้ ชุดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 สอดคล้องกับชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) กล่าวว่า การผลิตสื่อหรือชุดการสอนนั้น ก่อนนำไปใช้จริงจะต้องนำสื่อหรือชุดการสอนที่ผลิตขึ้นไปทดสอบประสิทธิภาพเพื่อดูว่าสื่อหรือชุดการสอนทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหรือไม่ มีประสิทธิภาพในการช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด มีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์หรือไม่ และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนจากสื่อและชุดการสอนในระดับใด จะเห็นได้ว่าในการผลิตสื่อการสอนหรือชุดกิจกรรมนั้นหากกิจกรรมมีการจัดเรียงลำดับอย่างเป็นขั้นตอนจากง่ายไปยาก และมีวิธีใช้ที่ละเอียดชัดเจน สามารถช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ เพราะครูที่เป็นอาสาสมัครมีความสมัครใจในการเข้าร่วม ดังที่ วนิดา รุ่งโยธิน (2561) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมว่าเป็นอำนาจในการตัดสินใจของบุคคล กลุ่มองค์กรในการเข้าร่วม กระบวนการทำงานที่อาศัยความร่วมมือเพียงกัน เพื่อไปสู่ความสำเร็จตามที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพความคิด ความเชื่อและความยึดมั่นถือมั่นในแต่ละบุคคล สอดคล้องกับ สุพัตรา นพสาย (2560:14) การมีส่วนร่วมคือการทำงานร่วมกันระหว่างบุคคล อาศัยการตัดสินใจร่วมกัน วางแผนและปฏิบัติงาน โดยมีการแบ่งงานรับผิดชอบตามหน้าที่ของแต่ละบุคคลเพื่อให้การดำเนินงาน เป็นไปตามวัตถุประสงค์และประสบความสำเร็จ สายหยุด ประกิตะ (2552, อ้างถึงใน สุพัตรา นพสาย, 2560:13) ได้กล่าวถึง การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้เข้ามามีระดมความคิด ทำให้เกิดความคิดเห็นที่หลากหลาย ซึ่งดีกว่าการคิดและตัดสินใจเพียงคนเดียว การมีส่วนร่วมเปิดโอกาสให้มีการสื่อสารที่ดีสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและตกลงใจร่วมกันในการบริหารโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย และสมรรถนะของครูผู้สอน เป็นสิ่งสำคัญในการใช้คู่มือการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริม

ทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย ครูต้องเป็นผู้ที่มี ความรู้ในเนื้อหา ทักษะการปฏิบัติการ และเจตคติต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

การนำชุดรูปแบบการจัดกิจกรรม คำคล้องจอง ดนตรีและเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง อี เอฟ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของครูปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทราไปใช้นั้น ครูผู้สอนควรศึกษาให้เข้าใจถึงขั้นตอนวิธีการใช้ ก่อนการวางแผนในการนำไปใช้กับเด็กปฐมวัย เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็กนักเรียนอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

สร้างชุดกิจกรรมที่สอดคล้องกับกิจกรรม 6 หลักของเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะสมองของเด็กปฐมวัยโดยการบูรณาการกิจกรรมกับแผนการจัดประสบการณ์ของครูผู้สอนเพื่อให้ผู้สอนเกิดความเข้าใจในชุดกิจกรรมง่ายขึ้น

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้คือ 1) ชุดกิจกรรม คำคล้องจอง เพลง ประกอบกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะสำหรับเด็กปฐมวัย 2) แนวทางการสร้างชุดกิจกรรม 3) กิจกรรมคำคล้องจองเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและจังหวะสามารถส่งเสริมทักษะสมองของเด็กปฐมวัยวัยได้

เอกสารอ้างอิง

กมลรัตน์ คนองเดช, สุนิศา ธรรมปัญญา, อาทิตยา วงศ์มณี, เสาวลักษณ์ สมวงษ์ และนพพร แซ่เลื่อง. (2563). ผลการ

จัดประสบการณ์โดยใช้สื่อและของเล่นที่มีต่อทักษะ EF (Executive Functions) ของเด็กปฐมวัย

ในโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู เขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้. : วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์

การเกษตรแห่งประเทศไทย

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). ชุดการสอนรายบุคคล ในเอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการศึกษาพัฒนาสร หน่วยที่ 4.

นันทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2559). ฝึก EF พัฒนาสมองลูกน้อย. กรุงเทพฯ : สำนักศูนย์เรียนรู้สุขภาวะ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). คู่มือการบริหารการศึกษากรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

สุนิชา ภารตระศรี และชวนพิศ รักษาพวง. (2565). ผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยใช้นิทานเพื่อพัฒนาทักษะสมอง

(EF) ของเด็กปฐมวัย. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 16(2), 353-368.

สุพัตรา นพสาย. (2560). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาพะเยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สุภาพร ทองสาตี. (2561). การพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการคิดเชิงบริหารด้านการยับยั้ง
ควบคุมตนเองและด้านความจำขณะทำงานของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงสมาธิสั้น. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุภาวดี หาญเมธี. (2558). พัฒนาศักยภาพ EF ด้านการอ่าน. กรุงเทพฯ : บริษัท ไอดีอีเอส ดิจิตอลพรินท์จำกัด
- วนิดา รุ่งโยธิน. (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยบูรพา
- เอกชัย เขียวคำ และสืบสกุล นรินทรางกูร ณ อยุธยา. (2567). แนวทางการพัฒนาครูโรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่ง
ประเทศไทยตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของครู. คณะครุศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อรพรรณ สุวรรณบุตร. (2566). นวัตกรรมการศึกษาที่เป็นเลิศ(Best Practice) เพลงจำเพลง. สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- Suppalarkbunlue, W., Chutabhakdikul, N., Lertladaluck, K., & Moriguchi, Y. (2565). Promoting Inhibitory
Control in Preschool Children Through Music-Movement Activities in the Classroom.
Journal of Research in Childhood Education, 37(2), 275-291. สืบค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2567.
จาก <https://doi.org/10.1080/02568543.2022.2111482>